

RAN-1905090103050003

LL.M (Sem. - III) Examination November - 2025

(Paper - I) Environmental Law, Policy, Human Rights and Duties

Time: 3 Hours]

[Total Marks: 70

સૂચના : / Instructions

- (1) ઉપરોક્ત દર્શાવેલ વિગતો ઉત્તરવહી પર અવશ્ય લખવી.
Fill up strictly the above details on your answer book
- (2) પ્રશ્ન ક્રમાંક બદલશો નહીં.
Do not change given question numbers.
- (3) તમારા ઉત્તરોના સમર્થનમાં કેસ-લો ટાંકો
Cite the case laws in support of your answer.

Seat No.:

--	--	--	--	--	--

Student's Signature

પ્ર.1. ભારતીય ન્યાય સહિતા અને ભારતીય બંધારણ હેઠળ પર્યાવરણીય સુરક્ષા અંગેની જોગવાઈઓની ચર્ચા કરો.

14

અથવા

પ્ર.1. ગ્લોબલ વોર્મિંગ અને આબોહવા પરિવર્તન સંમેલન - 1997 ચર્ચો

પ્ર.2. પર્યાવરણ સંબંધિત સમસ્યા તરીકે પરમાણુ સુરક્ષાની ચર્ચા કરો.

14

અથવા

પ્ર.2. પર્યાવરણીય મુદ્દાઓ માનવ અધિકાર સાથે કેવી રીતે સંબંધિત છે? પર્યાવરણ સાથે જોડાણ ધરાવતા કોઈપણ ત્રણ અધિકારો સમજાવો.

પ્ર.3. જૈવિક વિવિધતા (diversity) સંમેલન પર વિગતવાર ચર્ચા કરો

14

અથવા

પ્ર.3. વૈશ્વિક પર્યાવરણ સુવિધા વિશે જણાવી તેના કાર્યકારી ક્ષેત્રો પર ચર્ચા કરો.

પ્ર.4. યુ.એન. પર્યાવરણીય કાર્યક્રમ સમજાવી પર્યાવરણ સુરક્ષાને કેન્દ્રમાં રાખી તેની વિસ્તૃતમાં નોંધ લખો.

14

અથવા

પ્ર.4. સ્ટોકહોમ ઘોષણા - 1972 શા માટે પર્યાવરણ પ્રદુષણને સુરક્ષિત રાખવા માટે સૌથી મહત્વપૂર્ણ છે? - સમજાવો.

પ્ર.5. ટૂંક નોંધ લખો. (કોઈપણ બે)

14

1. જીવનનો અધિકાર
2. પ્રદૂષણકર્તા ચૂકવેનો સિદ્ધાંત
3. આપત્તિ વ્યવસ્થાપન
4. રિસાયક્લિંગ સિસ્ટમ

ENGLISH VERSION

- Q.1.** Discuss the provision regarding environmental protection under the Bhartiya Nyaya Sanhita and Indian Constitution. **14**
- OR**
- Q.1.** Discuss the convention on Global warming and Climate change-1997
- Q.2.** Discuss: Nuclear safety as environment related issue. **14**
- OR**
- Q.2.** How environmental issues are related to Human Rights? Explain any three rights having the nexus with environment.
- Q.3.** Discuss in detail convention on Biological diversity. **14**
- OR**
- Q.3.** Introduce Global Environment Facility. Discuss on its working areas.
- Q.4.** Explain UN Environmental Programme. Write detail note on its special concentration for environment protection. **14**
- OR**
- Q.4.** Explain: Why Stockholm declaration 1972 is most important to protect environment pollution ?
- Q.5.** **Write Short Notes (Any Two)** **14**
1. Right to life
 2. Polluter Pay Principle
 3. Disaster Management
 4. Recycling system
-